

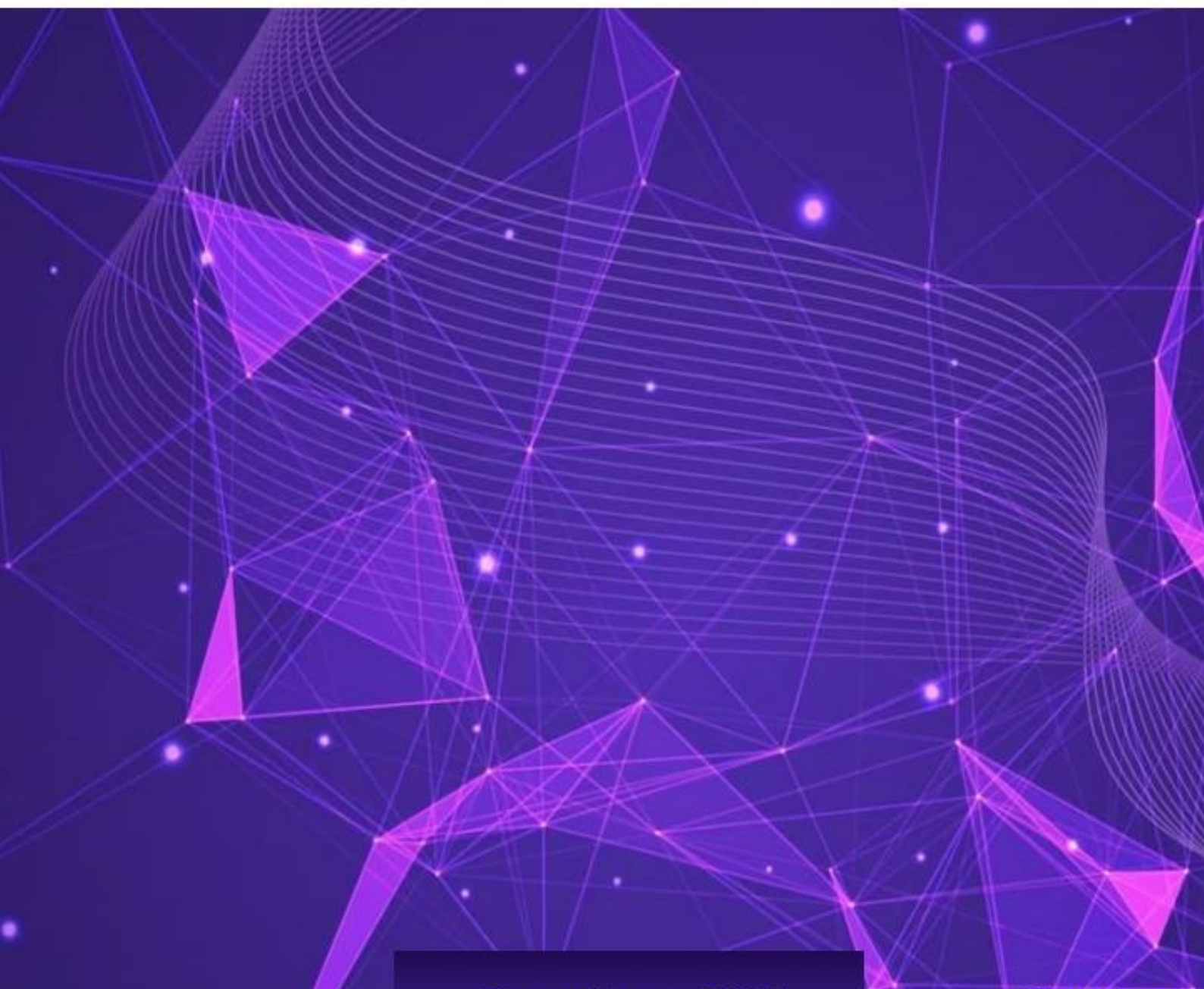
Co-funded by
the European Union

Матеріали

Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКОНОМІЦІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

20 жовтня 2023 року

Co-funded by
the European Union

Європейський Союз
Представництво Європейського Союзу в Україні (м. Київ)
Міністерство освіти і науки України (м. Київ)
Запорізький національний університет
Запорізька обласна державна адміністрація
Національна академія наук вищої освіти України (м. Київ)
Академія економічних наук України (м. Київ)
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (м. Дніпро)
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Старобільськ)
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького (м. Запоріжжя)
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного (м. Запоріжжя)
Університет Григорія Сковороди в Переяславі (м. Переяслав)
Алматинський гуманітарно-економічний університет (Казахстан)
Вармінсько-Мазурський університет (Польща)
Економічний університет у Катовіцах (Польща)
Інститут розвитку міжнародної співпраці (Польща)
Казахський національний педагогічний університет ім. Абая (Казахстан)
Каспійський університет (Казахстан)
Навчальний комплекс Сан Март Шавань (Франція)
Університет Туран (Казахстан)
Ургенчеський державний університет (Узбекистан)

Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКОНОМІЦІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 20 жовтня 2023 року

в межах реалізації проекту Програми Європейського Союзу Еразмус+ напрямку Жан Моне 101085727 – EU-DIGITIZATION – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH «Digitalization of the economy in the context of the Covid-19 pandemic as a strategic platform for economic development of the state» / «Цифровізація економіки в умовах пандемії Covid-19 як стратегічна платформа розвитку економіки держави»

Запоріжжя

2023

disclaimer

УДК 338:004.9]:614.46(477:4)

JEL: F29, L86, O10, O14

Європейський досвід використання цифрових технологій в економіці в умовах пандемії COVID-19: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції / за ред. А. В. Череп, І. М. Дашко, Ю. О. Огренич, В. М. Гельман, О. Г. Череп. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 414 с.

У збірнику надруковані матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Європейський досвід використання цифрових технологій в економіці в умовах пандемії COVID-19», яка проходила 20 жовтня 2023 року в Запорізькому національному університеті.

Рекомендовано до друку Вченою радою
економічного факультету Запорізького національного університету
(протокол № 6 від 20 листопада 2023 р.)

Захід відбувся в межах реалізації проекту Програми Європейського Союзу Еразмус+ напрямку Жан Моне 101085727 – EU-DIGITIZATION – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH «Digitalization of the economy in the context of the Covid-19 pandemic as a strategic platform for economic development of the state» / «Цифровізація економіки в умовах пандемії Covid-19 як стратегічна платформа розвитку економіки держави» на базі економічного факультету Запорізького національного університету.

© Автори статей, 2023

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or [name of the granting authority]. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.”

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ	17
BAZAR BABAZHANOV, NATALIA ZARESHNYUK, MYKOLA TKACHENKO	
Transition to digital economy and transformation hr-technologies	17
RAISA GULIMBETOVA, YEVENEN NAUMENKO	
Digitalization and ways to motivate the staff of the agricultural machinery plant	22
ERTARGIN KATAYEVICH KALDYBAYEV, HLIB STRASHCHENKO, ANHELINA HOLUBCHENKO	
Use of digital technologies by employees of generation «Z»	25
ТЕТЯНА АНТИПЕНКО, ІРИНА ДАШКО	
Цифровізація бізнес-процесів менеджменту персоналу	30
ІННА АХНОВСЬКА	
Розвиток людського капіталу в умовах цифрової економіки	34
КАТЕРИНА БРУТЯН, АРСЕНІЙ БРУТЯН	
Пріоритетні тенденції розвитку цифрових технологій в економіці України.....	37
ЄГОР ВОЗНЮК, ВОЛОДИМИР КУЧИНСЬКИЙ, ПЕТРО ПЕРЕРВА	
Вплив цифровізації на гендерні розриви	40
АННА ГОРБУНОВА, ІВАН ЛОЗИЧЕНКО	
Цифрові трансформації та їх взаємозв'язок із системою економічної безпеки ПП «ОЛІЯР»	45
ДМИТРО ГУДКОВ	
Вплив цифровізації на фінансово-економічну безпеку підприємств та національну безпеку держави	48
ЯРОСЛАВ ГУЛЬ	
Цифровізація, вплив на робочі місця та економіку України	51
ІРИНА ДАШКО, ОКСАНА ГАМОВА, ДМИТРО КАРАУШ	
Діджитал-тренди у сфері HR.....	53
ІРИНА ДАШКО, ВАЛЕРІЙ ЛАНГ	
Цифрові трансформації в системі управління персоналом	57
ІРИНА ДАШКО, ОЛЕКСАНДР ЧЕРЕП, ВЛАДИСЛАВА КРУТЬКО	
Цифровізація маркетингової діяльності підприємства	60

Світовий досвід впровадження цифрових технологій в економіку	219
МИКОЛА КРАВЧЕНКО, ІРИНА ДАШКО	
Зарубіжний досвід формування кадрового потенціалу в умовах цифровізації економіки	224
ОЛЕКСІЙ КУРАНОВ	
Цифровий однорідний ринок Євросоюзу	227
ВІКТОРІЯ МАЦУКА	
Діджиталізація менеджменту: світові тренди	233
АЛЛА ЧЕРЕП, ВАЛЕНТИНА ВОРОНКОВА	
Європейський досвід використання цифрових технологій у посткоронавірусній економіці	236
АНДЖЕЙ МАРЦЕЛЬ ЯНОВСЬКІ, ОЛЬГА ГОНЧАР	
Управління інтелектуальним капіталом: прикладний аспект	242
СЕКЦІЯ 3 ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ ЄС.....	
246	
RENINA ANDRIUKAITIENĖ, MARIIA DMYTRENKO	
Screening when hiring staff in an it company.....	246
BEKOVA R. ZH., PRALIEVA S.ZH.	
Features of digitalization in modern accounting and its possibilities	249
SERHII CHEVERDA	
Impact of the COVID-19 pandemic on it project management in outsourcing companies .	254
ERTARGIN KATAYEVICH KALDYBAYEV, VITALII KURCHENOK	
IT labor market in Ukraine.....	260
ВІКТОРІЯ МАЛТЫЗ	
Peculiarities of forming an advertising creative.....	263
АНДРИЙ ЗУБАЧОВ, ОЛЕКСАНДР ХАЙРУЛІН, СЕРГІЙ ОНОІЧЕНКО	
Features of the functioning of the domestic pharmacy business in the digital era.....	267
ЛЕСЯ БАРАБАШ	
Цифровізація податкової системи: досвід ЄС і України.....	270
ЛІЛІЯ БЕХТЕР, МИКОЛА ПАЛАГИЦЬКИЙ	
Система управління кадровим потенціалом підприємства.....	273

motion, developing at a remarkable speed and creating new opportunities for humanity. Information and communication technologies are used to create innovative solutions that change the way we live, work and interact with each other.

References:

1. Aitken M., Clancy B., Nass D. The Growing Value of Digital Health: Evidence and Impact on Human Health and the Healthcare System. *IQVIA Institute for Human Data Science*. 2017. URL: https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=YbAibJwAAAAJ&citation_for_view=YbAibJwAAAAJ:L8Ckcad2t8MC

2. Akimov D. I. Socially Responsible Marketing and Corporate Responsibility of Business in Ukraine: Approaches to the Study of the Problem. *Methodology, Theory and Practice of Sociological Analysis of Modern Society: a collection of scientific papers*: V. N. Karazin Kharkiv National University, 2008. Pp. 220-225.

ЛЕСЯ БАРАБАШ,
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Уманський національний університет садівництва, Україна

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ: ДОСВІД ЄС І УКРАЇНИ

Активний розвиток науково-технічного прогресу спонукає усі сфери діяльності до швидкого вдосконалення та трансформації у напрямі цифровізації. Особливо актуальним дане питання є у провадженні податкових процесів і пошуку нових векторів розвитку сучасних податкових систем. Узгодження сум податкових зобов'язань, контроль за нарахуванням і сплатою податків, відслідковування податкових правопорушень – набуває принципово іншого сенсу.

«Інтелектуальне оподаткування з високоінтегрованими функціями, високою ефективністю безпеки та високою ефективністю додатків, що

керується великими даними оподаткування, сприяє точному правозастосуванню, високоякісному обслуговуванню, чіткому нагляду та щирому спільному управлінню», – зазначає О. Бурашнікова [1, с. 150].

«Цифрова трансформація податкового адміністрування є одним з найбільших викликів в оподаткуванні. Сучасна цифрова трансформація податкового адміністрування зумовлюється зовнішніми факторами. Так, зокрема, збільшення дефіциту бюджету має покриватися новими джерелами доходів, що потребують сучасних, цифрових способів збору даних й інформації. А цифрові платформи, в свою чергу, дають можливість проводити складніший аналіз і, відповідно, збирати більше податків», – акцентує увагу на перевагах цифровізації оподаткування М. Вукович [2].

Цифровізація податкових систем різних держав проходить за автентичним підходом, відповідно до обраних переваг й особливостей податкових процесів. Так, систему «Електронний файл», як стандартизовану електронну форму подання податкових декларацій і щорічне подання та звірку даних про доходи в електронному форматі обрали Албанія, Боснія та Герцеговина, Хорватія, Македонія, Чорногорія, Нідерланди, Сербія, Словенія, Україна, Швеція, Швейцарія та Хорватія.

Австрія, Бельгія, Фінляндія, Німеччина, Греція, Італія, Литва, Люксембург, Норвегія, Велика Британія надали перевагу «Електронному обліку» – поданню бухгалтерських й інших вихідних даних в електронному форматі відповідно до заявленого графіку.

Надання бухгалтерських показників і доступ уряду до додаткових даних, що уможливило їх співставлення за податками, платниками та юрисдикціями у режимі реального часу в межах механізмів «E-match» практикують Чехія, Данія, Франція, Угорщина, Ірландія, Нова Зеландія, Польща, Португалія, Словаччина, Франція та Чехія.

Іспанія провадить цифровізацію податкової системи в режимі «Е-оцінка», що дає можливість державним органам використовувати подані дані для нарахування податку без необхідності заповнення податкових форм, надаючи

при цьому платникам необмежений час для перевірки нарахованих державою податків.

Україна ж практикує систему «Електронний аудит», що дозволяє державним установам аналізувати дані другого рівня, звіряючи податкові декларації в режимі реального часу [2].

Загалом цифровізація податкових систем передбачає активізацію в одночасному порядку п'яти складових:

- технології: створення єдиної електронної бази податкової служби, пенсійного фонду, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, митної служби, поліції й інших, причетних до формування податкових зобов'язань;

- кадровий потенціал: професійне навчання працівників податкової служби, підбір кваліфікованих кадрів і формування відповідної системи грошової винагороди та компенсацій;

- управління податковими ризиками: визначення потенційних можливостей настання ризиків податкових правопорушень внаслідок цифровізації податкової системи шляхом анкетування й опитування як на рівні представників державних органів, так і серед платників податків;

- фінансові ресурси: використання державних коштів для організації цифрової податкової системи вимагає зважених підходів і рішень, що дозволять ефективно здійснити розподіл необхідних бюджетних коштів за найефективніших підходів;

- комунікації: тісний зв'язок між податковими органами та платниками податків сприятиме не лише оптимальному впровадженню цифровізації у механізми функціонування податкових систем, а й налагодженню ефективних ділових контактів, здатних зменшити кількість й обсяги податкових правопорушень.

Наразі цифровізація податкових систем набуває розвитку. В Україні вона спрямовується на забезпечення зручності, простоти та комфортності податкових процедур для платників. В Європі – на формування баз даних з

розширеною інформацією. Однак в обох випадках метою є виведення податкових систем на новий рівень економічної ефективності та співпраці з платниками.

Список використаних джерел

1. Бурашнікова О. Міжнародний досвід цифровізації в податковій сфері. *Humanities Studies*. 2023. Випуск 14 (91). С. 148-157.
2. Vuković, Marija Towards the digitization of tax administration. CEF. Connect. Learn. Act. URL: https://www.cef-see.org/files/Digitization_Tax_Administration.pdf (дата звернення 15.10.2023).

ЛІЛІЯ БЕХТЕР,
канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри управління персоналом і маркетингу,
МИКОЛА ПАЛАГИЦЬКИЙ,
студент магістратури ОП Управління персоналом та економіка праці,
Запорізький національний університет, Україна

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ КАДРОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Управління кадровим потенціалом представляє собою багатоаспектний управлінський процес, спрямований на формування, розвиток, забезпечення якості трудового життя та використання кадрового потенціалу підприємства з метою реалізації економічних інтересів суб'єкта господарювання, забезпечення його ефективної життєдіяльності та розвитку. Але аналізуючи погляди вчених можна трактувати поняття «управління кадровим потенціалом» з урахуванням різних аспектів (табл.1)

Своєю чергою, підвищення ефективності процесів формування, розвитку, забезпечення якості трудового життя та використання кадрового потенціалу як об'єктів управління кадровим потенціалом зумовлює необхідність формування системи управління кадровим потенціалом, яка представляє сукупність

Наукове видання

**Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В
ЕКОНОМІЦІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19**

20 жовтня 2023 року

в межах реалізації проєкту Програми Європейського Союзу Еразмус+ на пряму Жан Моне 101085727 – EU-DIGITIZATION – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH «Digitalization of the economy in the context of the Covid-19 pandemic as a strategic platform for economic development of the state» / «Цифровізація економіки в умовах пандемії Covid-19 як стратегічна платформа розвитку економіки держави»

Матеріали конференції подані в авторській редакції мовою оригіналу.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.
Редакційна колегія може не поділяти думок авторів.

Технічні редактори:
І. М. Дашко, Ю. О. Огренич

Редактори:
А. В. Череп, І. М. Дашко, Ю. О. Огренич, В. М. Гельман, О. Г. Череп

Підп. до друку 20.11.2023. Формат 60x90/16.
Папір офсетний. Друк цифровий.
Тираж: 300 прим.
Запорізький національний університет
69600, Запорізька обл., м. Запоріжжя,
вул. Жуковського, 66

Сайт проєкту: <http://surl.li/lqwih>
Сторінки проєкту в соціальних мережах:
Facebook: <http://surl.li/lqwit>
Instagram: <http://surl.li/lqwjb>
YouTube: <http://surl.li/lqwjk>

“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or [name of the granting authority]. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.”

Materials of the International
Scientific and Practical Internet Conference

**THE EUROPEAN EXPERIENCE OF THE USE OF
DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE ECONOMY IN
THE CONDITIONS OF THE PANDEMIC COVID-19**

October 20, 2023

Zaporizhzhia, 2023